

Skýrsla fulltrúa ASÍ frá 92. þingi Alþjóðavinnuálastofnunarinnar í Genf 1.-17. júní 2004.

Árlegt þing Alþjóðavinnuálastofnunarinnar – ILO, var haldið í Genf dagana 1-17. júní 2004 en hófst með undirbúningsfundum sendinefnda þann 31. maí. Þingið sótti nokkru stærri sendinefnd af Íslands hálfu en venja hefur verið til. Helgast það af því að á dagskrá þessa þings og þess næsta er endurskoðun samþykka og tilmæla er varða réttarstöðu fiskimanna.

Í sendinefndinni áttu sæti af hálfu launafólks þeir Sævar Gunnarsson formaður Sjómannasambands Íslands og Magnús M. Norðdahl, deildarstjóri lögfræðideildar ASÍ. Hluta af tilkynntri sendinefnd launafólks mynduðu einnig þau Pálmi Finnbogason og Erna Guðmundsdóttir, lögfræðingur BSRB. Pálmi sat Genfarskólann og sem hluta hans sat hann nefnd þingsins um fiskimenn en Erna heimsótti þingið til þess að kynna sér starfsemi þess og Alþjóðavinnuálastofnunarinnar. Genfarskólann sat einnig að þessu sinni Ína H. Jónasdóttir. Af hálfu atvinnurekenda sóttu þingið þau Jón Magnússon og Hrafnhildur Stefánsdóttir. Loks áttu þau Stefán Haukur Jóhannesson sendiherra, Ingibjörg Davíðsdóttir, sendiráðsritari, Hanna Sigríður Gunnsteinsdóttir, Gylfi Kristinsson og Hlynur Skúli Auðunsson sæti í sendinefndinni f.h. stjórnvalda. Aðalfulltrúar voru því að þessu sinni 8 í stað fjögurra eins og venjulega en fulltrúar launafólks og atvinnurekenda fóru þess sameiginlega á leit við stjórnvöld að sendinefndin yrði tvöfölduð vegna þess að fyrir þinginu og því næsta lægi mál sem varðaði íslenskt launafólk og atvinnurekendur miklu. Á þá beiðni var fallist af hálfu félagsmálaráðherra.

Upphaf starfa

Á fyrsta fundi fulltrúa verkafólks þann 31. maí, var LeRoy Trotman frá Barbados kjörinn talsmaður hópsins. Til þess að stýra okkar fólki í fiskinefndinni var kjörinn P. Mortensen frá Danmörku en hann stýrir fiskimannadeild Alþjóða flutningaverkamannasambandsins (ITF). Til að stýra okkar fólki í ályktananefndinni var frakkinn Marc Blondel valinn og til sama starfs í nefnd um framkvæmd samþykka, Luc Kortebecc en þessum þremur nefndum sinntu íslensku verkalyðsfulltrúarnir. Sævar sat fiskinefndina fyrir hönd launafólks og fór hann með atkvæðisrétt okkar. Eins og fyrr segir sat Pálmi einnig þessa fundi, bæði sem fulltrúi en einnig sem Genfarskóla nemandi. Hlynur Skúli sat í þessari nefnd af hálfu stjórnvalda. Magnús sat í ályktananefndinni með atkvæðisrétt og í nefnd um framkvæmd samþykka með málfrelsi og tillögurétti. Ína fylgdi störfum nefndar um Mannauð.

Þann 1. júní var þingið formlega sett og nefndir hófu störf. Hér á eftir er leitast við að skýra frá helstu störfum niðurstöðum þeirra nefnda sem okkar sendinefnd gat sinnt.

Nefnd um réttarstöðu fiskimanna

Nefndin var eins og fram hefur komið vel mönnuð af okkar hálfu. Tvær skýrslur lágu fyrir nefndinni. Sú fyrri ([Report V1](#)) fjallar um þær samþykktir sem í gildi eru þ.e. nr. 112/1959 um lágmarksaldur fiskimanna, 113/1959 um læknisskoðanir, nr. 114/1959 um

einstök ákvæði ráðningarsamninga fiskimanna, nr. 125/1966 um hæfnisskírteini fiskimanna og nr. 126/1966 um aðbúnað fiskimanna. Jafnframt er þar fjallað um tilmæli nr. 7/1929 um vinnutíma fiskimanna og tilmæli nr. 126/1966 um starfsþjálfun fiskimanna. Seinni skýrslan ([Report V2](#)) fjallar síðan um þær niðurstöður sem fengust frá aðildarríkjum ILO um efni nýrrar og endurnýjaðar samþykktar og nýrra tilmæla sem kæmu í stað þeirra sem þegar hafa verið samþykktar.

Störf nefndarinnar fóru ákaflega hægt af stað en fjölmargar tillögur til breytinga komu fram, fyrst og fremst frá atvinnurekendum og ýmsum ríkisstjórnnum. Eitt af því sem nokkrum ágreiningi olli í upphafi var hvort fyrirhugaðar gerðir skyldu taka til þeirra fiskimanna sem væru upp á hlut. Tillaga þessa efnis kom fram frá atvinnurekendum en var dregin til baka vegna andstöðu launafólks og fjölmargra ríkisstjórna. Ekkert hefði orðið af frekari störfum nefndarinnar hefði tillaga þessi verið samþykkt. Tilgangur þessa tillöguflutnings hefur líklega ekki verið annar en sá, að atvinnurekendur vildu kortleggja stuðning sinn meðal ríkisstjórnana. Ekki flýtti það þó fyrir afgreiðslu annarra tillagna.

Meginstefna atvinnurekenda var sú, að hin nýja samþykkt skyldi vera opin og sveigjanleg og þannig að sem flest aðildarríki ILO gætu staðfest hana en gildandi samþykktir hefðu ekki hlotið margar staðfestingar. Í sjálfu sér var hinu síðastnefnda ekki mótmælt en á það bent hins vegar að í gildi væru fjölmargar alþjóðlegar samþykktir, gerðar af öðrum alþjóðlegum stofnunum, sem um margt tækju á sumu því sem atvinnurekendur vildu draga úr. Jafnframt væri fullkomlega ljóst að mörg aðildarríki ILO hefðu í raun hrint mörgu því í framkvæmd sem fyrri samþykktir geymdu þó samþykktirnar sjálfar hefðu ekki verið staðfestar.

Okkar hópur hélt þessum sjónarmiðum fram en tók jafnframt þátt í því að mynda þessa samþykkt í grundvallaratriðum þannig, að hún gæti tekið jöfnum höndum til mjög ólíkra hópa hvort sem um væri að ræða stór skip eða lítil, úthafsveiðiskip eða önnur. Atvinnurekendum mætti hins vegar vera ljóst, að það gæti aldrei orðið ásættanlegt, hvorki fyrir launafólk eða meirihluta ríkisstjórnana, að hin nýja samþykkt myndi draga úr réttindum og skyldum sem þegar voru til staðar í öðrum þekktum og gildandi samþykktum ILO og öðrum alþjóðlegum samþykktum. Sem dæmi má nefna að atvinnurekendur vildu draga í þessari samþykkt úr íhlutunarrétti stjórnvalda og kærurétti sjómanna þegar kom að skipum sem flaggað hefur verið út. Um þetta gilda nú þegar mótaðar alþjóðlegar reglur sem ekki stendur til að draga úr, þvert á móti. Það verður því að segjast alveg eins og er, að það mátti sæta furðu að atvinnurekendur skyldu tefja þingstörf og flytja tillögur um að breytingar á þessum atriðum með það fyrir augum að draga úr og breyta vægi þeirra. Í þessu efni var atvinnurekendahópurinn sem einn maður og nutu raunar stuðnings frá Japan en massífri andstöðu allra annarra.

Nefndin starfaði samfelld í tvær vikur og síðustu dagana langt fram eftir kvöldum. Upp kom mjög alvarlegur ágreiningur í nefndinni á tveimur síðustu dögum í starfi hennar sem erfitt reyndist að leysa úr. Um var að ræða ákvörðun um hvaða reglur skyldu gilda um hvern stærðarflokk skipa fyrir sig og hvert skyldi vera svigrúm ríkisstjórnanna til fráviks frá reglum sem gilda skyldu um einstaka flokka skipa. Margar tillögur, breytingatillögur og breytingatillögur á breytingatillögur komu fram. Síðasta daginn sátu

störf nefndarinnar að segja má föst. Að lokum komu ríkisstjórnirnar með málamiðlunartillögu þess efnis í raun að fresta umræðunni um málið með því að setja hina umdeildu tillögu í hornklofa (*sem í þessu samhengi þýðir í raun að umræða hafi farið fram, skoðanir komið fram en ákvörðun ekki verið tekin*). Eftir mikla og erfiða umræðu í hópi launafólks var ákveðið að samþykkja þessa tillögu ríkisstjórnanna enda mikið í húfi að reyna að klára fyrri umræðu en sú seinni skal fara fram á þinginu 2005. Á þetta gátu atvinnurekendur ekki fallist að óbreyttu og gerðu enn eina breytingatillögu. Ágreiningurinn stóð nú um það hvort aðildarríkin gætu “undanþegið” fiskiskip reglunum eftir tilteknum reglum eða gert “skyldt að taka upp” viðbótar reglur eftir því hvernig skip ættu í hlut. Á þessu er auðvitað sá grundvallar munur að “undanþegið” felur í sér að meginreglur skulu settar og vera til meðan hið síðara vísar í gagnstæða átt og gerir þá samþykktina að nokkurskonar “matseðli”. Ljóst var að ríkisstjórnarhópurinn og launafólk stóð saman að þessu leyti en engu að síður létu atvinnurekendur koma til tveggja veginna atkvæðagreiðslna þar sem ljóst varð að þeir sátu einir að afstöðu sinni. Þetta tók um rúma klukkustund og kom sér mjög illa fyrir störf nefndarinnar enda kl. orðin 22:30 á síðasta fundardegi þegar atkvæðagreiðslum lauk og ljóst að fundi yrði að ljúka kl. 23:00. Að lokum fór því svo að ekki tókst að afgreiða um 30 breytingatillögur, flestar raunar frá atvinnurekendum og féllu þær því niður.

Fyrir liggur nú að skrifstofa ILO mun útbúa tillögu að nýrri samþykkt þar sem byggt verður á niðurstöðum þeim sem nú liggja fyrir og tekið tillit til þeirrar umræðu sem átti sér stað eftir því sem við á. Ljóst er að vel verður á spöðunum að halda á næsta þingi ef takast á að koma þessari samþykkt í gegn og í því formi að ásættanleg sé fyrir þá aðila sem í hlut eiga. Mikið starf þarf því að vinna milli þinga.

Heildarskýrslu nefndarinnar er að finna hér: ([Fiskimannanefndin – skýrsla](#))

Ályktananefnd

Nefnd þessi starfar annað hvert ár. Að þessu sinni lágu fyrir 15 gildar tillögur. Eftir kynningu á þeim tókst með samkomulagi að samræma og sameina margar þeirra. Að lokum lágu fyrir til afgreiðslu 8 tillögur, hvar af 5 kæmu til álita.

1. Tillaga um jafnrétti kynjanna, jöfn laun og mæðravernd. Flutningsaðilar voru norrænu ríkisstjórnirnar auk fjölmargra fulltrúa launafólks.
2. Tillaga varðandi hlutverk ILO hvað varðar heimsfrið, varnir gegn átökum og lausn þeirra, réttlæti og öryggi um allan heim. Flutningsaðilar voru fjölmargir fulltrúar launafólks.
3. Tillaga varðandi áttak ILO til að berjast við fátækt. Flutningsaðilar voru fjölmargir fulltrúar launafólks.
4. Tillaga um að ILO efli stuðning sinn við verkafólk í Palestínu og á öðrum hernumdum svæðum vegna viðvarandi hernáms og ofbeldi af hálfu Ísrael. Flutningsaðilar voru nokkrir fulltrúar launafólks.
5. Tillaga varðandi félagslega ábyrgð fyrirtækja. Flutningsaðilar voru fjölmargir fulltrúar launafólks.
6. Tillaga um að alþjóðlega vinnumarkaðsreglur taki til starfsmanna alþjóðlegra stofnana.

7. Tillaga varðandi stöðu eldra launafólks og félagslega vernd þess. Flutningsaðilar voru ríkisstjórnir Stóra Bretlands og Kanada.
8. Tillaga varðandi lýðræðisleg gæði, góða stjórnunarhætti og gagnsæi í efnahagslífi heimsins og áhrif þessa á vinnumarkaðinn, samkeppnishæfni og sjálfbæra þróun. Flutt af nokkrum fulltrúum atvinnurekenda.

Allar tillögurnar er að finna hér: ([Tillögur að ályktunum](#))

Sem fulltrúi íslensks launafólks var undirritaður meðflutningsmaður að tillögum nr. 1, 2, 3 og 5 en veitti jafnframt stuðning tillögu nr. 4. Greidd voru atkvæði um það hvaða 5 tillögur skyldu ræddar og í hvaða röð. Niðurstaðan varð sú að jafnréttistillagan skyldi fyrst rædd, síðan sú um fátækt og í þriðja lagi tillagan varðandi Palestínu. Að jafnaði er ekki gert ráð fyrir því að takist að ræða fleiri en 1 til 2 hverju sinni þannig að þær fari að lokum fyrir sameiginlegan þingfund í lok þingsins.

Einungis tókst að afgreiða fyrstu tillöguna og var hún að lokum lögð fyrir sameiginlegan þingfund og samþykkt. Ríkisstjórnir Norðurlandanna voru aðilar að þessari tillögu. Eins og títt er, er oft deilt hart um efni og orðfæri tillagna en segja má að fulltrúar ríkisstjórna Danmerkur, Noregs og Hollands hafi leitt umræðuna af hálfu ríkisstjórnarhópsins og lögðu þar til það sem vel mátti fara og komu í veg fyrir að ályktunin yrði útvötnuð að meira og minna leiti en alls komu fram rúmlega 100 breytingatillögur, hlutfallslega flestar frá atvinnurekendum.

Í fyrri hluta ályktunarinnar er vísað almennum orðum til þeirra samþykktu sem nú þegar eru til þar á meðal samþykktu ILO og mannréttindayfirlýsingar Sameinuðu Þjóðanna, vakin athygli á því að alþjóðavæðingin hafi að mörgu leyti aukið óöryggi og mismunun í heiminum þegar kemur að réttarstöðu kvenna og hlutverk ILO í þessu efni undirstrikað. Í öðrum hlutanum er síðan tilmælum beint til ríkisstjórna og aðila vinnumarkaðarins um aðskiljanlegar ráðstafanir til þess að draga úr mismunun og að lokum er stjórn ILO gefin heimild til þess að setja fjármagn til verkefna til þess að vinna að markmiðum samþykktarinnar. Hið síðasta skiptir mjög miklu máli því ályktanir ILO þinga eru í raun vegvísir um sérstakar áherslur sem ILO skal hafa í störfum sínum.

Ályktunina eins og hún var að lokum samþykkt er að finna hér: ([Ályktun 92 þings ILO um jafnrétti kynjanna, jöfn laun og mæðravernd](#))

Nefnd um framkvæmd samþykktu

Þessi nefnd kemur saman á öllum þingum ILO og hefur til meðferðar skýrslu sérfræðinganefnar ILO sem er sérstök undirnefnd sem starfar í umboði og á ábyrgð stjórnar ILO. Í þeirri skýrslu er einnig að finna niðurstöður og ályktanir nefndar ILO um félagafrelsi sem er samkynja sérfræðinganefninni en ætlað eingöngu að fjalla um samþykktir nr. 87 og 98 sem fjalla um félagafrelsið og meðhöndla kærur þar að lútandi.

Að þessu sinni var að finna skýrslur um 154 ríki sem ekki voru talin hafa farið eftir gildandi samþykktum ILO. Þar af var fjallað um 54 ríki sem að einhverju leyti höfðu ekki farið að samþykkt nr. 98 og var Ísland eitt þeirra.

Þessi nefnd Alþjóðavinnuálagingsins er ekki áfrýjunarnefnd fyrir niðurstöður sérfræðinganevndanna en þær niðurstöður eru allar staðfestar af stjórn ILO. Hlutverk hennar er hins vegar að taka upp til umfjöllunar ár hvert mál c.a. 25 ríkja sem talin eru hafa framið ítrekuð og alvarleg brot á mikilvægustu samþykktum stofnunarinnar. Á um þennan lista er tekist í byrjun þingstarfa og hann síðan að lokum samþykktur af nefndinni. Oft eru mikil átök um hvaða ríki skuli á honum vera enda ekki um “heiðurslista” að ræða heldur þvert á móti. Aldrei fyrr í aðildarsögu Íslands að ILO hafa íslensk stjórnvöld þurft að sæta því að vera tekin á hann.

Nefndin vinnur þannig, að þeim ríkisstjórnnum sem í hlut eiga er gefinn kostur á því að koma fyrir þingnefndina, svara athugasemdum sérfræðinganevndarinnar og veita nefndinni að öðru leyti skýringar. Að svo búnu gefst fulltrúum atvinnurekenda, launafólks og öðrum ríkisstjórnnum tækifæri til þess að koma sínum sjónarmiðum að. Mjög misjafnt er hvernig einstakar ríkisstjórnirnar bregðast við en segja má að þær skiptist í tvo hópa. Annars vegar þær sem ekki koma auga á það sem aðrir hafa komið auga á, þ.e. að innan landamæra þeirra sé verið að fremja brot á grundvallarmannréttindum launafólks. Í þeirra málflutningi eru að jafnaði fluttar tilfinningaþrungnar ræður um skilningsleysi alþjóðasamfélagsins, yfirgang vesturlanda og almennt um eigið ágæti eða nauðsyn þess að hafa þurft að víkja grundvallarréttindum til hliðar vegna brýnna ástæðna. Gott dæmi um þetta er t.d. ríkisstjórn Súdan sem heldur því fram fullum fetum að á því þjóðaheimili séu ekki þau vandræði sem vert sé að hafa miklar áhyggjur af meðan öryggisráð Sameinuðu Þjóðanna, ILO og aðrar alþjóðlegar stofnanir eru á öðru máli. Það sama á einnig við um Kúbu þar sem verkalýðshreyfingin og samtök atvinnurekenda eru ríkisreknar stofnanir. Fleiri falla í hinn hópinn þ.e. ríkisstjórnir sem eru full meðvitaðar um þau vandamál sem við er að glíma og reyna að taka á þeim í samræmi við alþjóðareglur um grundvallarmannréttindi launafólks og atvinnurekenda en telja sig af einhverjum ástæðum ekki hafa náð þeim árangri sem nauðsynlegur sé til þess að þurfa ekki að sæta meðferð í nefndinni vegna brota sinna. Þegar í hlut eiga þróuð lýðræðisríki gera þau að jafnaði grein fyrir því hvernig þau hafi leitast við að bæta það sem ILO hafði áður gagnrýnt í niðurstöðum sérfræðinga og stjórnar ILO. Þetta á t.d. við ríki eins og Kanada sem er sambandsríki sjálfstæðra svæða sem fara sjálf með löggjafarvald um vinnumarkaðinn. Það leiðir til þess að sambandsstjórnin sem jafnframt er sú sem aðild á að ILO lendir á tíðum í vandræðum með einstaka svæði sem t.d. hafa tekið upp löggjöf sem bannar verkföll tiltekinna hópa sem að réttu eiga að njóta þeirra réttinda og hafa með ýmsum öðrum aðgerðum áhrif á starf frjálsra verkalýðsfélaga. Ríkisstjórn Kanada er mjög meðvituð um þessi vandamál og nýtur dyggrar aðstoðar ILO til þess að leita lausna á þeim í samvinnu við aðila vinnumarkaðarins og stjórnir einstakra svæða. Það breytir því hins vegar ekki að ríkisstjórn Kanada ber hina þjóðréttarlegu ábyrgð gagnvart alþjóðasamfélaginu og axlar hana. Því miður var það svo, að málflutningur ríkisstjórnar Íslands fyrir nefndinni féll að mestu í þann flokkinn sem fyrr er lýst.

Að loknum ræðum er umræðan tekin saman af stjórn fundarinarins og gerð tillaga um ályktun sem síðan er samþykkt í nefndinni. Oft er tekist á um orðfæri og tilmæli en atkvæðagreiðslur fara ekki fram heldur er miðlað málum þar til niðurstaða er fengin. Í

allra alvarlegustu málunum þar sem t.d. réttindi launafólks og atvinnurekenda eru brotin með ofbeldi og á annan hrottafenginn hátt er sett “sérstök málsgrein” í loka skýrslu nefndarinnar og/eða gerð tillaga um að viðkomandi ríki geri tilteknar ráðstafanir. Til þessa kemur þó ekki nema í fáum málum ár hvert. Stundum er því og beint til stjórnar ILO að gera út af örkinni hóp sérfræðinga til þess að afla upplýsinga eða til þess að leita sátta við stjórnvöld en slíkt hefur t.d. átt við varðandi Burma þar sem nauðungarvinna og önnur alvarleg brot eru látin líðast. Flest ríki taka þessu vel og eiga samstarf við ILO en hjá öðrum er ekki við slíkum nefndum tekið eins og t.d. í Zimbabwe. Aðjafnaði eru hins vegar niðurstöður sérfræðinganeftardarinnar teknar upp að öllu verulegu leyti og athygli viðkomandi ríkisstjórnar vakin á málinu að nýju. Í þeim tilvikum þar sem þörf er á og til staðar, að því er virðist, viðvarandi vandi er viðkomandi ríkjum bent á að hjá ILO sé að finna margþætta leiðbeiningu og aðstoð sem viðkomandi ríkjum standi til boða eins og þörf er á hverju sinni og viðkomandi ríkisstjórn gert að gefa sérfræðinganeftdinni sérstaka skýrslu um þróun mála og þær aðgerðir sem gripið er til þess að lagfæra það ástand sem um er að ræða hverju sinni.

Í niðurstöðu nefndarinnar um mál ríkisstjórnar Íslands er vísað til niðurstaðna sérfræðinganeftdarinnar, skýringa ríkisstjórnarinnar og þeirrar umræðu sem átti sér stað í nefndinni. Athygli stjórnvalda er síðan vakin á þeirri aðstoð sem ILO getur veitt og að lokum er ríkisstjórninni gert að senda sérfræðinganeftdinni sérstaka skýrslu um þróun mála. Í engu er þannig hreyft við niðurstöðum sérfræðinganeftdarinnar og stjórnar ILO en þær lágu fyrir á 289 fundi stjórnarneftdar ILO í mars s.l.

Ályktun nefndarinnar í heild sinni er eftirfarandi (íslensk þýðing mín): *“Nefndin tók tillit til þeirra upplýsinga sem fulltrúi ríkisstjórnarinnar veitti og þeirrar umræðu sem fylgdi. Nefndin gat þess að í umsögn sérfræðinganeftdarinnar er vísað til setningar laga sem komu á þvinguðum gerðardómi í fiskveiðum og sem höfðu áhrif ferli frjálstra og óþvingaðra kjarasamningsviðræðna. Nefndin tók eftir því, að stjórnvöld höfðu áður gripið inn í kjarasamningaviðræður í þessum geira og öðrum við ýmis tækifæri. Nefndin tók einnig eftir ósk aðila vinnumarkaðarins á Íslandi, þess efnis að ríkisstjórnin láti öll afskipti af kjarasamningaviðræðum vera í framtíðinni. Nefndin tók sérstaklega eftir yfirlýsingu ríkisstjórnarinnar um að hún væri opin fyrir samráði við aðila vinnumarkaðarins um að kanna þau vandamál sem í fiskveiðigeiranum eru en fiskveiðar skipta landi miklu. Nefndin lét í ljósi þá von, að ríkisstjórnin myndi gera breytingar á verkferlum og venjum við kjarasamningagerð og hrinda þeim í framkvæmd í fiskveiðigeiranum í fullu samráði við þá aðila vinnumarkaðarins sem í hlut eiga, með það fyrir augum og í samræmi við 4.gr. samþykktarinnar (Samþykkt 98- innskot mitt) að bæta verkferla í frjálsum og óþvinguðum kjarasamningaviðræðum, með aðstoð ILO eins og þörf væri á. Nefndin fer þess á leit við ríkisstjórnina, að hún í næstu skýrslu sinni til sérfræðinganeftdarinnar sendi nákvæmar upplýsingar um þær aðgerðir sem gerðar eru í þessu efni.*

Eins og fram kemur hér að framan, þá felst í því hörð gagnrýni á íslensk stjórnvöld, að skýrsla sérfræðinganeftdarinnar skuli þurfa að takast fyrir á þingi ILO, enda og eingöngu þau mál tekin fyrir þar sem um ítrekuð og alvarleg brot er að ræða. Alls lágu fyrir kærur og athugasemdir á 54 ríki vegna brota á Samþykkt 98 en einungis var fjallað um 5

alvarlegustu brotin en í þeim hópi auk Íslands voru Bangladesh, Kína (v/ Hong Kong), Costa Rica og Zimbave. Að öðru leyti fjallaði nefndin um málefni Ástralíu (S-29), Bólívíu (S-77), Kanada (S-87), Kólumbía (S-87), Dóminíkaníska lýðveldið (S-111), El Salvador (S-111), Guatemala (S-87), Indónesía (S-29), Japan (S-156), Kórea (S-81), Myanmar (Burma) (S-87), Holland (S-103), Nígíría (S-29), Pólland (S-95), Serbía Montenegro (S-87), Slóvakía (S-122), Súdan (S-29), Úkraína (S-138) og loks Venesúela (S-87).

Heildarskýrslu nefndarinnar og þar á meðal útdrátt úr ræðum vegna máls Íslands sem og lokaniðurstöðu nefndarinnar þar að lútandi er að finna hér: [Application committe](#) (sjá bls. 50 og áfram hvað Ísland varðar)

Tillaga varðandi mannauð (Human Reasources)

Í þessari nefnd var til annarar og endanlegrar umræðu ný samþykkt um “Mannauð”. Vegna smæðar íslensku sendinefndarinnar reyndist ekki unnt að sinna störfum þessarar nefndar en Ína H. Jónasdóttir, Genfarskólanemandi fylgdi störfum hennar.

Niðurstöður og frásögn af störfum nefndarinnar er að finna á eftirfarandi vefslóð: [Human Reasoures](#) og texta nýrra tilmæla á þessu sviði hér: [Tilmæli](#).

Flutningur launafólks í atvinnuskyni (Migration)

Vegna smæðar íslensku sendinefndarinnar reyndist ekki unnt að sinna störfum þessarar nefndar.

Niðurstöður og frásögn af störfum nefndarinnar er að finna á eftirfarandi vefslóð: [Migration](#)

Næsta þing

Þá verður til annarrar umræðu tillaga og nýrri samþykkt um fiskimenn og mun sendinefnd Íslands þá einnig verða nokkru stærri en að jafnaði er að öðrum kosti. Gert er ráð fyrir að þingið hefjist nokkru fyrr eða í lok maí.

21. júní 2004,
Sævar Gunnarsson,
Magnús M. Norðdahl.